

RAKOVICA, selo J od Slunja. Uz gl. cestu podignut je 1933. spomenik E. Kvaterniku i drugovima koji su poginuli u Rakovičkoj buni 1871 (rad M. Matijevića). U kamenu ogradu župne crkve Sv. Jelene (1843) uzidan je kameni reljef s plemićkim grbom iz XVI. st.

RAMBOT, Vachter, flamanski zlatar (XV. st.). Iz Brugesa je došao u Dubrovnik sred. XV. st. Spominje se kao trgovac 1457; u Dubrovniku napisao oporuku 1463. Za hercega Stjepana Kosaču napravio je više predmeta od plemenitih kovina umjetničke obrade koji su poznati samo u popisu Kosačine pohrane.

RANDIĆ, Ivan, arhitekt (Rijeka, 1854 – 1906). Diplomirao arhitekturu na Sveučilištu u Padovi. Od 1882. djeluje u Rijeci, osobito aktivan od 1890. Njegova se arhitektura odlikuje plastičnim i snažnim efektima na pročeljima velikih palača na kojima primjenjuje manirističke i visokobarokne elemente (Haramijina kuća u Sušaku 1886; palača obitelji Rinaldi-Bacich na obali, 1890; zgrada Direkcije carina, 1896), dok je zgrada ex hotela »Deàk« (1891) riješena plošnije. Projektirao je na groblju Kozala nekoliko uspješnih spomenika.

Ra. Mat.

RAKOTULE, prizori iz života Sv. Nikole, freska u crkvi Sv. Nikole

RANGER, Ivan Krstitelj, slikar (Axams u Tirolu, 19. VI. 1700 – Lepoglava, 27. I. 1753). — Redovnik pavlin. Prvu je slikarsku poduku stekao očito u Innsbrucku ili Wiltenu, gdje su radili mnogi značajni tirolski umjetnici na čelu sa slikarskim obiteljima Schor i Waldmann. Premda se već tamo mogao upoznati s djelima slikara školovanih u Bavarskoj i Italiji, njegov rad pokazuje neposredne dodire sa sjevernotal. i južnonjem. slikarstvom s poč. XVIII. st. U Hrvatskoj se pojavio krajem 20-ih godina kao zrelo barokni slikar koji je na osebujan i vrlo prepoznatljiv način spojio tirolsku slikarsku tradiciju s elementima bavarskoga i tal. iluzionizma. Sljedećih četvrt stoljeća usavršavao je svoje zrelo barokno slikarstvo, razrađivao ga i prilagođivao razmjerno skučenim crkvenim prostorima SZ Hrvatske, građenim tek iznimno u baroknom stilu. R. je u prvom redu poznat kao slikar zidnih slika. Veći dio njegovih fresaka nalazi se u crkvama ili kapelama pavlinskoga reda kojemu je i sâm pripadao (Lepoglava, Štrigova, Olimje, Remete, možda Svetice i Sv. Helena kraj Čakovca), ali je slikao i za franjevce (Varaždin, Krapina, Križevci) te svjetovne naručioce (Belec, Donja Voća, vjerojatno Višnjica). Radio je i slike na dasci (Sv. Ivan na Gorici kraj Lepoglave, Lepoglava — korske klupe, Purga Lepoglavska), dok je očuvano manje slika u tehnici ulja na platnu (Belec, Remete). Poznata je samo jedna grafika s njegovom signaturom, objavljena u »Natale solum...« pavlina J. Bedekovića 1752.

Rangerov se opus ne može utvrditi u cijelosti; radovi su mu, naime, nastali pretežno u okviru pavlinskoga reda pa je dio pokretnih slika, a napose crteža, nakon ukinuća reda izgubljen, neke su zidne slike oštećene (Lepoglava, Remete), neke posve uništene zajedno s arhitekturom (Sv. Helena), ili se kriju pod kasnijim naličjem (Svetice). Očuvane zidne slike (Sv. Ivan na Gorici, 1731; Lepoglava — pjevalište, 1735–37; Olimje — svetište, 1939–40; Belec 1740–43; Lepoglava — svetište, 1742–43; Štrigova — svetište, 1744–49; Remete, 1745–48; Purga Lepoglavska i Varaždin, 1750; Kamenica, 1751; Donja Voća, najkasnije 1753) ipak omogućuju praćenje njegova stilskoga razvitka, vrednovanje umj. dometa te uočavanje njegova utjecaja na suvremenike i sljedbenike.

U slikanju iluzionističke arhitekture R. se oslanjao na predloške A. Pozza, za tipologiju likova koristio se elementima tirolskih i tal. slikara s poč. XVIII. st., dok je u ukupnom rješavanju interijera pronašao ravnotežu

I. RANGER, *Starci apokalipse*, freska u crkvi Sv. Marije u Lepoglavi

